

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **J. H.**, zast. Mgr. Davidem Bezuchou, advokátem se sídlem Kostelní 10/5, Liberec, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2017, č. j. SO/P/74/2017/Va/05 PŘ-ODV-02, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 4. 4. 2018, č. j. 58 A 3/2017 – 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Davidu Bezuchovi, advokátu se sídlem Kostelní 10/5, Liberec, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se podanou kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci (dále „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec, odboru správního a živnostenského – oddělení přestupků, ze dne 26. 1. 2017, č. j. SPPR/MML187615/1439/15-47, kterým byl stěžovatel uznán vinným z přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění platném a účinném v době spáchání přestupku (dále „zákon o přestupcích“), pro neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, a byla mu uložena pokuta ve výši 1 000 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a § 47 odst. 2 téhož zákona.

[2] Předmětného přestupku se stěžovatel dopustil tím, že dne 8. 10. 2015 v době kolem 15:10 hod., v budově Finančního úřadu v ulici 1. máje v Liberci, úmyslně neuposlechl opakovaných výzev k opuštění budovy „Jménem zákona vás vyzývám, pojd'te s námi ven“, které uplatnil zasahující policista Policie ČR. Stěžovatel nerozporoval, že předmětné výzvy neuposlechl, má však za to, že tyto výzvy nebyly zákonné, a tak nebyl povinen jim vyhovět.

[3] Krajský soud se nejdříve zabýval námitkou zpochybňující totožnost skutku pro změnu jeho popisu během správního řízení, kdy došlo k upřesnění výzvy. Dospěl k závěru, že přestupkové řízení bylo zahájeno pro totožný skutek, pro který byl stěžovatel uznán vinným. Na základě žalobní námítky přezkoumal postup správního orgánu I. stupně v případě navržení zopakování výsledků zasahujících policistů v reakci na výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí. Správní orgán I. stupně tomuto návrhu nevyhověl s tím, že tito svědci již byli vyslechnuti a jejich výslech by nic nového nepřinesl. Za stěžejní důkaz považoval stěžovatelem předložený videozáznam, na němž bylo zcela jednoznačně dění na místě zobrazeno. Stěžovatel navíc neuvedl, co nového by výslechy měly přinést. Krajský soud shledal odmítnutí provedení důkazu za dostatečně vypořádané. Za podstatné považoval to, že stěžovatel byl dřívejším výsledkům policistů přítomen, měl i možnost jim klást otázky. Této možnosti využil. Výpovědi policistů týkajících se přestupkového jednání korespondovaly se zmiňovaným videozáznamem.

[4] Následně krajský soud přezkoumal námitku nezákonnosti výzvy a ztotožnil se se závěry správních orgánů, že se v daném případě jednalo o výzvu osoby při výkonu její pravomoci, a povinností stěžovatele bylo ji uposlechnout. Své závěry podpořil judikaturou Ústavního soudu i tohoto soudu. Shledal naplněnou rovněž otázku zavinění. Vědomost o tom, že je nutno výzvy policistů uposlechnout, má za všeobecně známou. K výši sankce uvedl, že byla stanovena v dolní výměře možné sankce a bylo zohledněno, že se stěžovatel tohoto přestupku dopustil poprvé. Vzhledem k tíživé ekonomické situaci byl stěžovatel poučen o možnosti požádat o splátkový kalendář.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítá, že nebyly podmínky pro aplikaci výzvy k opuštění objektu ze strany policie a neměl tak povinnost ji uposlechnout. Trvá na tom, že policie překročila svou pravomoc a výzva byla nezákonná, neboť na základě titulu ze dvou nájemních smluv měl právo se v objektu zdržovat. Navíc se jednalo o spor mezi dvěma soukromými osobami, kdy je na místě věc řešit pomocí jiných institutů. Stěžovatel pak upozorňuje na to, že policisté jednali na základě přání majitele objektu JUDr. J., nikoli na základě svých zjištění.

[6] Dále podotýká, že výzva policisty nebyla výzvou ve smyslu zákona o policii a neobsahovala příkaz, aby stěžovatel opustil objekt, ale zněla „pojd'te s námi ven“. Nebyla tak v souladu se zákonnou úpravou a navíc nebyla jednoznačná.

[7] Posledně namítá, že mu nebylo ve správním řízení umožněno vyslechnout zasahující policisty a operačního důstojníka a další svědky. Správní orgán I. stupně tak nemohl zjistit, že v předmětné situaci nedocházelo k eskalaci sporu. Naopak má za to, že ze záznamu, který jako důkaz poskytl, je zřejmé, že situace nijak neeskalovala. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení.

pokračování

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že každý adresát mocenského zásahu je povinen podřídit se výkonu veřejné moci, je-li tento zásah zákonný. Má za to, že především na základě videozáznamu neexistuje důvodná pochybnost o zákonnosti zásahu policie. Stěžovatel byl povinen výzvě vyhovět. Policista oprávněně využil možnosti výzvy k opuštění objektu ve snaze předejít eskalaci konfliktu mezi stěžovatelem a majitelem objektu, která reálně hrozila. Kasační stížnost navrhuje zamítnout.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[11] Podle § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o Policii ČR“), *[v] případě obroženi nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby obroženi nebo porušení odstranil. Dle odst. 5 téhož ustanovení [p]okud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (dále jen „zárok“,) povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.*

[12] Podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích *[p]řestupku se dopustí ten, kdo neuposlechně výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.*

[13] Z obsahu spisového materiálu je patrné, že stěžovatel se dne 8. 10. 2015 kolem 15:10 hod. snažil dostat do pronajaté nemovitosti, což mu však bylo znemožněno výměnou zámků ze strany majitele JUDr. J. Důvodem výměny bylo skončení nájemního vztahu, se kterým však stěžovatel nesouhlasil. Stěžovatel přivolal na pomoc Policii ČR a domáhal se umožnění vstupu do nebytového prostoru, který měl za oprávněně pronajatý. Policie mu sdělila, že spor je nutno řešit „soudně“. Situace se jevila zasahujícím policistům jako eskalující spor mezi stěžovatelem a majitelem JUDr. J. a za stavu, kdy nebylo možné dospět k dohodě účastníků sporu a uklidnění situace, přistoupil policista k výzvě k opuštění objektu. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nechtěl výzvy uposlechnout, policista ho poučil o následcích jejího neuposlechnutí. Stěžovatel dále trval na svém, že místo neopustí, proto přistoupil policista k poslední výzvě a stěžovateli sdělil: „Jménem zákona, pojdte s námi ven!“ Ani této výzvy stěžovatel neuposlechl a proto zasahující policisté přistoupili k jeho vyvedení ven. Následně bylo zahájeno přestupkové řízení pro neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, jehož výsledkem bylo, že stěžovatel byl shledán vinným k přestupku proti veřejnému pořádku.

[14] Nejvyšší správní soud se se závěry správních orgánů i krajského soudu ztotožnil. Za podstatné považuje, že v daném případě došlo ke sporu mezi soukromými osobami, přičemž ze situace bylo zřejmé, že by mohlo dojít k její eskalaci a tím k porušení veřejného pořádku. Sám stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že se jednalo mezi ním a JUDr. J. o spor. Zdejší soud má za to, že v takové situaci zasahující policisté zcela oprávněně a v souladu s § 10

zákona o Policii ČR přistoupili k úkonu v rámci své pravomoci, kterým byla předmětná výzva k opuštění objektu, jehož následkem mělo dojít k uklidnění situace. Zasahující policista splnil i svou povinnost výzvu uvést slovy „jménem zákona“. Samotná výzva pak byla konkrétní a srozumitelná a nemohla vyvolat jakékoli pochyby o tom, že je vybitím k opuštění budovy za doprovodu policistů. Uvádí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že ji pochopil jinak, soud má za to, že z videozáznamu, který je obsahem správního spisu, je zcela zřejmé, že stěžovatel porozuměl, k čemu ho zasahující policista vyzývá, a jednoznačně uvedl, že výzvu nehodlá uposlechnout.

[15] Nejvyšší správní soud shledal výzvu policistů zcela v souladu se zákonem a její uplatnění naplnilo účel, k němuž oprávnění k užití výzvy směřovalo. Soud neshledal ani porušení rovnováhy mezi zásadou iniciativy (§ 10 zákona o Policii ČR) a zásadou přiměřenosti (§ 11 zákona o Policii ČR). Přisvědčil závěrům správních orgánů a krajského soudu, že stěžovatel byl povinen uposlechnout výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Na tom nemohl nic změnit ani jeho subjektivní názor, že byl oprávněn se v budově zdržovat, na základě čehož měl za to, že výzva je nezákonná. Tento svůj závěr měl možnost stěžovatel uplatnit až následně po uposlechnutí výzvy v rámci jiného zákonného opatření (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 5 As 34/2007 – 66). Obsah spisového materiálu nenabízí jakýkoli podklad pro to, že by zasahující policisté jednali nad rámec své pravomoci, který by opravňoval stěžovatele k neuposlechnutí výzvy (k tomu srovnej nálezn Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I. ÚS 1849/08). Námitky stěžovatele směřující do nezákonnosti výzvy jsou tak nedůvodné.

[16] V poslední řadě stěžovatel namítá, že mu nebylo umožněno vyslechnout zasahující policisty, operačního důstojníka a další svědky (zasahující policisty v dopoledních hodinách). Nebylo proto možné zjistit, že v daném případě se nejednalo o eskalaci sporu. Nejvyšší správní soud věc posoudil a přiklonil se k závěru krajského soudu, jehož přezkumem byla totožná námitka. Předně je nutno předestřít, že dle § 52, věty druhé, zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, *[s]právní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.* Nejvyšší správní soud k uvedenému ustanovení uvedl, že *[p]okud má tedy správní orgán za to, že byl dostatečně zjištěn skutkový stav, není povinností navržený důkaz provést. Nezáleží však zcela na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážít, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokažování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokažování* (srov. rozsudek ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 – 48). Nejvyšší správní soud ze spisu zjistil, že stěžovatel měl možnost v průběhu řízení vyslechnout zasahující policisty a tak také učinil (protokol ze dne 3. 12. 2015, č. j. SPPR/MML187615/1439/15-11, a ze dne 12. 2. 2016, č. j. SPPR/MML187615/1439/15-14). Na výzvu k seznámení se s podklady reagoval žádostí o opětovné vyslechnutí zasahujících policistů. Této žádosti již správní orgán I. stupně nevyhověl. Ve svém rozhodnutí však jasně vysvětlil, proč k opakování svědeckých výpovědí nepřistoupil. Uvedl, že svědci již vyslechnuti byli, a jejich další výslech by do věci nepřinesl nic nového. Ani sám stěžovatel neuvěděl žádné důvody, proč by měli být zasahující policisté vyslechnuti opakovaně. Tak činí nepřipustně až v rámci kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán I. stupně jasně zdůraznil, že nejdůležitějším důkazem ve věci je stěžovatelem pořízený videozáznam, který přesně zobrazuje dění na místě. Skutkový stav tak byl zjištěn dostatečně a opakované výslechy byly nadbytečné. Správní orgán I. stupně se s navrženými důkazy vypořádal zcela dostatečně a v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu. Namítá-li stěžovatel dále v kasační stížnosti, že mu nebylo umožněno vyslechnout i další policisty, kteří zasahovali

pokračování

v dopoledních hodinách, soud se s ohledem na výše uvedené ztotožňuje se závěrem, že jejich výslechy byl nadbytečný. Správní orgány zjistily skutkový stav věci dostatečně, takže dokazování nebylo třeba doplňovat. Rovněž tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám stěžovatele nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud mohl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznal.

[19] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 20. 4. 2017, č. j. 58 A 3/2017 - 37, ustanoven právním zástupcem Mgr. David Bezucha, advokát se sídlem Kostelní 10/5, Liberec. Podle § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle téhož ustanovení, věty první, zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[20] Ustanovený zástupce učinil v řízení před Nejvyšším správním soudem jeden úkon právní služby, kterým je písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)]. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí za jeden úkon právní služby 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2019

JUDr. Radan Malík
předseda senátu